

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katal. škofnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Oklic na vse po suši in raznih škodljivcih prizadete posestnike.

Vsak, kdor ne bo v stanu, svoje živine z lastno krmo čez zimo prerediti, naj se takoj obrne s primerno prošnjo na e. kr. okrajno glavarstvo, bodisi potom občine ali pa sam. Treba je navesti število živine in pa množino potrebne krme. Opozarjamo, da se na prepozno došle prošnje ne bo oziralo.

Obenem je treba prositi za travna semena, komur so različni škodljivci (ogreci, kobilice itd.) uničili travnike.

Kmetje, porabite ugodno priliko, da pomagate sebi in svojemu gospodarstvu!

Slovenska kmečka zveza.

Davek na vino.

Finančni minister Bilinski je naznanil nov davek na vino. Mislili smo, da dobimo do danes že cel zakonski načrt, toda načrt še ni izgotovljen, kakor nam zatrjujejo tudi naši državni poslanci. Ker pa je stvar vendar velezanimiva za naše vinogradnike, zato nam ne dostaja drugega, kakor da prinesemo dosloven govor finančnega ministra, s kojim je naznanil nov davek. Tudi iz tega govora bodo naši čitatelji že posneli temelje, na katerih bo sezidan načrt. Govor se glasi:

Sedanji davek na vino se je določil leta 1829 in je zelo neugoden. Neugoden že zaradi tega, ker je izvenzemski Dalmacijo, ki je davka prosta, in izvenzemski tako zvana zaprta mesta, popolnoma narobe nastavljen, posebno za vinogradnike po deželi. Obdaženo je namreč samo tisto vino, ki pride samo v majhnih merah, to je pod 56 litrov v promet. Torej so obdaženi le ubožni ljuče; isti, ki kupi čez staro vedro, čez 56 litrov, oziroma proda, je docela davka prost. Davek sam na sebi pa je visok; znaša za hl 5 K 94 vin.

Na leto se uporabi vina, izvenzemski Dalmacijo in zaprta mesta, 3 1/2 milijona hektolitrov. Ako je obdažen vsak hektoliter s 5 K 94 vin., tedaj dobi država 16 do 17 milijonov. Pravzaprav pa dobi samo 6 milijonov. To pa radi tega, ker veliki uporabitelji vina

ne plačujejo nobenega davka, ampak le majhni; saj je obdaženo le tisto vino, ki se prodaja na drobno. Tako pride, da dobi država le malo davka, da je množina ljudi tega davka prosta, dočim so dežele in občine v najhujših škripcih. Ta davek se dobiva le s pogodbo, z zakupnino. Od dejanski uporabljenih vin ni tu nobenega govora, zato ta davek ne more biti podlaga za odmero deželnih in občinskih davkov.

Lahko rečem gospodom iz lastne izkušnje, da živimo z nekaterimi deželami, tudi z Moravsko, v najslabših odnošajih, ker jim ne moremo priznati neizmerno visokega vinskoga davka, in ker one z malim davkom vsled zelo male državne podloge seveda ne morejo izhajati.

Prišli smo do prepričanja, da se mora z oziranjem na ta davek storiti dvoje; davek mora biti splošen, mora se prirediti po splošni uporabi vina in mora se znižati, ker bi bil davek 5 K 94 vin. v resnici mnogo previsok, ako bi se vsako vino obdažilo. Predlagamo torej, da se uvede splošen vinski davek, in sicer na ta način, da nimajo pridelovalci vina pri tem nič opraviti; da se pa pridelovanje ne oškoduje, in da pridelovanje in, recimo čisto odkritosrčno, pridelovalci vina ne bodo nasprotovali davku, dāmo jim vino za domače ljudi davka prosto, in začnemo z nadzorovanjem šele pri odvažanju vina od pridelovalca ali naravnost v skladišča, kjer je tudi še davka prosto, ali h kupčevalcu, kjer se plača davek. Tržci na drobno, oziroma uporabitelji ga bodo morali plačati. Le pri vinotržcih in takozvanih gostilnah „pod vejo“ bi naj bila nekaka pogodba, ki bi zabranjevala morebitne neprilike.

Usojamo si predlagati, da se zmanjša davek od 5 K 94 vin. na 4 K in menimo, da lahko na ta način, ako odračunimo od splošne uporabe 5 milijonov hektolitrov 1 milijon hektolitrov na zaprta mesta in 1/2 ali 3/4 milijona na Dalmacijo, s 3 1/2 milijona hektolitrov in z ozirom na izdatke, računamo z davčnim dohodkom na 13 milijonov kron, tako, da bi še ostalo 7 milijonov kron.

Prepričan sem, da bi spadal ta davek k onim malim, ki niso tako popolnoma nepriljubljeni, ker, kakor rečeno, dežele in občine na uravnavo tega vprašanja že skoro čakajo. Da bi se pa kdo nad tem davkom veselil, pač ne verjamem. (Veselost.)

Gospodje! Ta davek se opira na obdaženje vsakega vina brez ozira na kakovost. Znano pa je, da je ena najvažnejših zahtev pri davkih, da se ozira na kakovost pri uporabi. Hočemo k splošnemu

vinskemu davku uvesti še tudi davek na vino v steklenicah.

Vidimo pa, da je ta davek v resnici utemeljen, ako se uporaba obdači. Kakovost se zelo lahko razločuje in tudi davek se zelo lahko izterja, ako se lastnika prisili v to, da rabi etikete (napisne listke), ker se nabere davek s posebnim davčnim znakom in je davkoplačevalec pod nadzorstvom občinstva. Razločevali bi pri tem med penečim in nepenečim vinom.

Pri penečih vinih bi se moralo ozirati na to, da pridelovanje penečih vin zelo naprjduje, in bi torej ne obremenili radi preveč te industrije. Prideluje se celo pristno francosko peneče vino. (Veselost in medklici.) Ako se ga na isti način in iz istih snovi pripravi, kakor na Francoskem, potem je pač francosko. Pristen avstrijski, francoski šampanjec je. (Veselost.) Imamo 25 domačih tovarn. Predlagali bi torej tri oddelke, kolikor je pač vredno — vrednost mora biti na steklenicah označena — in sicer do 5 K 1 K, od 5 K do 10 K 2 K, in višje 5 K. Računamo z uporabo 1 1/2 milijona steklenic penečega vina, tako da se dobi okoli 2 1/2 milijona kron iz samega penečega vina.

Kar se tiče penečih vin, se mora samoumevno, ako se noče čisto malega uporabitelja pretrdo in nepravilno zadeti, celo pri malem začeti in potem poviševati. Napravili smo lestvico, ki začne, kolikor je pač vredno vino, s 5 vinarji. Za čisto navadno vino se lahko končno zahteva 5 vinarjev. Začne se s 5 vinarji za eno steklenico do 1 krone, 10 vin. za 1 do 2 kroni itd. In sedaj pride tingtangl. Pridemo namreč tudi k steklenicam z nad 40 kron, ki sicer tega niso vredne, a se s tolikimi kronami prodajo. Gre se za to, da se dobi od najzadnjega uporabitelja davek. V zavodih, kjer se pije precej mnogo vina, se vzamejo silno visoke svote. Davek narašča od 5 vin. do 5 kron. Povprečno bo znašal davek na nepeneče vino okoli 20 vin. Ako se ta lestvica povprečno vzame in se uporaba tega vina računani z 10 milijoni steklenic, bi znašal dohodek 2 milijona kron.

Kmetje niso krivi.

Govor poslanca Reškarja v državnem zboru dne 28. oktobra.

Visoka zbornica! Nujni predlogi, ki se sedaj obravnavajo, so se od vseh strani že tako temeljito prefresovali, da je pač nepotrebno, da bi se bavil še s podrobnostmi, in posebno sta agrarna poslanca Kotlar in Stöckler stvar tako temeljito obrazložila, da

PODLISTEK.

Roka ob križu.

(Dalje.)

„Pojdi torej z menoj k županu, da tamkaj ponoviš, kar si meni povedal. Potem dobiš denarja, da si ga lahko zopet privoščiš, prej ne.“

„Rad grem s teboj. Boš videla, govoriti znam kakor knjiga, če je treba.“

Par minut pozneje je bilo zbranih pri županu več prič in smolar je povedal še enkrat, kar je vedel in znal. Vsi so srčno želeli, da bi se kmalu izboljšala Tonetova zadeva. Že od tega, kar je povedal smolar, so pričakovali veliko, ako bi se tudi ničesar drugega ne našlo.

Katica si je med tem še tudi ves nadaljni načrt izmislila, ki ga zdaj tudi drugim pove. Danes mora itak na Brdo. Na povratku pojde prav blizu mimo gozdarjeve hiše. Mladi gozdar, ki je ob tem času navadno doma, jo boče gotovo spremil. In ona bo šla po poti mimo križa in kapelice, ki je v bližini in tako se mora vse izkazati.

„A k temu rabim pričo“, meni dekle. „Nekaj mož mora biti skritih za kapelo, da vse slišijo.“

Župan in učitelj ji obljubita pomoč. Določili so čas, ob katerem pride z gozdarjem mimo.

Smolarja so pa med tem časom spravili v varno zavetje, da jim ne bi pokvaril podjetja.

Ze takoj opoldan se odpravi Katica na pot in pride mimo kapelice in križa, kjer je bil umorjen gozdar. Več takšnih križev je stalo v bližini, vsi napravljeni iz lesa, s kojega je bil sestavljen mrt-

vaški oder. Katica je hitro poiskala križ, ki je naznanjal gozdarjevo mesto, na kojem je bilo čitati:

„Brezbožna roka lovskega tatu ga je vstrelila pri izpolnjevanju dolžnosti svojega stanu.“

Mislila je na umrlega z nemo prošnjo, naj ji pomaga razkriti pravega morilca.

Ko pride na povratku mimo gozdarjeve hiše, prihiti ta res ven in ji ponudi spremstvo. Dasi ji je bil iz dna duše zoprni, se naredi veselo vsled tega.

Med potjo ji je hvalil svojo novo službo ter začel namigavati, da mu ni zoperna in da bi jo vzel rad v zakon. A Katica se je naredila, kakor bi ga ne razumela.

V bližini kapele je hotel France kreniti s pota ter napraviti ovinek — a Katica hoče ostati na glavni poti. Gozdar skuša ugovarjati, ko ga deklica vpraša:

„Kaj se mogoče bojš mimo križa iti?“

„Bal? Pred čim bi se bal?“, odgovori lovec, smeje se. „Bojim se samo, da bi me ti ne imela rada. Pojdiva po poti, ki ti najbolj ugaja.“

Ko prideta do križa, reče dekle:

„Dajva zmoliti očenaš za tega, ki tukaj spodaj leži!“

Med tem ga pa natanko opazuje.

France spremeni nekoliko barvo, ko pogleda na križ, a odgovori brez pomišljanja:

„Če mu boče le kaj pomagalo. O vica imam nekako svoje mnenje. Mislim, da žge že dovolj na tem svetu, da za onega ne preostane več veliko; se pač gre za to, kakšno vest ima kdo.“

„France, kakšno vest imaš ti? Dobro ali slabo?“ vpraša Katica naglo.

„Ne slabšo kakor tisoč drugih in tudi ne boljšo. Za loveca dovolj dobro. In če postaneš moja žena, boš videla, da boš lahko shajala z menoj.“

A Katica se ni hotela tako udati.

„Ti me hočeš za ženo, France? Potem mora biti vse med nama poprej na jasnem. Povej mi, ali se čutiš popolnoma nedolžnega ob gozdarjevi smrti?“

„Kako prideš do tega vprašanja?“

„Hm, tako; sanjalo se mi je, da si imel ti pri celji stvari roko zraven. In nisem imela več miru!“

„Pa saj veš, da je Tone to storil.“

„Seveda vem, da mora za zločin trpeti, moje sanje pa mi nočejo iz glave, in ne morem biti prej tvoja, dokler mi nisi prisegel, da si popolnoma nedolžen!“

France pogleda nemirno dekletu, potem se pa nasmeji in reče:

„Zakaj bi tega ne mogel priseči?“

„Potem položi roko na križ in reči: Bog me kaznuj, če lažem!“

„Kaj ti ne pride na um?“ se skuša nasmejati.

„Na ta križ?“

„Da! Saj veš, da pokliče morilca po imenu in bi ta tega ne storil, ker bi moral nesrečno umreti!“

Lovec zdrži pogled dekleta.

„Vraga, kakšne neumne reči ti blodijo po glavi! Naj ti bo moja prisega dovolj, kaj je treba še drugih neumnostij?“

„Toraj ti ne položiš roke na križ?“

„K temu res nimam veselja!“

„Potem pa z Bogom!“

Katica stori, kakor bi se hotela oddaljiti.

(Konec prihodnj.)

nimam pravzaprav nič več novega pristani. Poskusil bi samo še dokazati, da nikakor ni — ne prej in ne sedaj — bil ali je kmetovalec kriv podraženja živil.

Velescenjeni gospodje! Kmetovalec je že s tem zadovoljen, ako za svoj izdelek toliko dobi, kolikor je sam zanj izdal — a tudi to se zgodi v najredkejših slučajih. Dokaz za to je vedno nazadovanje kmetijstva, ki je, kakor mislim, skoro v vseh avstrijskih deželah enako.

Pri podraženju živil se moramo ozirati v prvi vrsti na meso. Usojal bi si navesti razlike, ki so med cenami v naših krajih in onimi na Dunaju in v drugih velikih mestih. Na Spodnjem Štajerskem lahko dobite tam, kjer je živinoreja sploh še mogoča — kajti velik del dežele so suša in druge nesreče skozi skoro dve leti tako uničile, da je tam živinoreja skoro nemogoča — še danes meterski stot pol ali celo dobro rejnih živali za 60 do 70 kron — pri nas so cene nazadovale — in srednje ali slabše blago je še mnogo cenejše. Da stane n. pr. tukaj na Dunaju enaka kakovost 90 do 100 kron, tega pač ni kriv kmetovalec. S tem je že tako dokazano, da je tisti, ki nosi krivdo, iskati kje drugje. Žal, tega nekateri nočejo. Da pa kmetovalec pri takih cenah ne more več izhajati, se bo pač splošno moralo priznati.

Vsako si lahko sam preračuna, ali lahko pri takih cenah redi živino.

Ker pa je dosedaj vsaj kmetijstvo temelj države bilo in bo najbrže tudi ostalo, zato je dolžnost vlade in vseh poštenih ljudskih politikov, da za to skrbijo, da se kmetu zagotovi obstanek.

Žalibog, ravna avstrijska vlada z nami tako po mačehovsko, zdi se, da ima za vse druge stanove več srca in smisla, kakor za nas kmetovalce.

Pač se ji dovolj pogosto pove v obraz, kako stoji naše, razmere, a ona ima gluha ušesa. Če se zahteva kje kaka podpora, da ostane ljudstvo lahko vsaj na svoji grudi, se mora preleteti vsa ministrstva, in še potem je vprašanje, ali se je cilj dosegel. Z industrijo pa se ravna popolnoma drugače. Priznam, da je industrija velike važnosti za vsako državo, priznam tudi, da se mora za industrijo skrbeti, a bridko se bo maščevalo, ako se bo potem kmetijstvo zanemarjalo in samemu sebi prepustilo in takorekoč se boj pomagalo, da se kmetijstvo uniči. (Poslanec dr. Krek: Gledati moramo na Angleško!) Gospodu, ki je napravil medklic, sem zelo hvaležen za to, da me je opozoril ravno na Angleško. Tudi Angleška je bila svoječasno mnenja, da ni navezana na to, da bi bila agrarna država, in je podpirala le industrijo. Kaj dela Angleška danes? Danes se zopet trudi, da nasele kmete in da uvede zopet boljše kmetijstvo. Uvidela je že, da se brez kmetijstva tudi industriji ne more dobro goditi.

Naša vlada pač skrbi tudi za nas, pa v katerih stvarih? Pride z novimi davčnimi predlogi, katere, kakor si misli, prav lahko prenašamo. Pride z davkom na žganje in noče napraviti niti razlike med žganjarno za špirit in domačo žganjarno; pride tudi z novim davkom na vino. To se je pač zgodilo v najneprimernejšem času. Saj je splošno znano, da vinogradnikom na Avstrijskem zelo huda preda. Imamo v Avstriji pač tu in tam, kar se tiče množine, kakor dobro vinsko trgatev, toda kakovost vin je, kakor znano, letos zopet slabša, in celo boljše lanska vina se ne dajo vnovečiti. In kljub temu se še hote sedaj zahtevati tudi davek od vinogradnikov. Morebiti se bo reklo, da se pridelovalcem vina ne bo naložil davek. Toda na to ne dam mnogo, kajti prepričan sem, da se bo pridelovalec tudi v bodoče izrabljalo, kar se že danes godi, kajti vsak veletržec bo razumel stvar tako uređiti, da se bo davek navalil zopet na pridelovalca.

Ako se skoro samo pridelovanju nalagajo breme, kako se naj potem na drugi strani dobi cen živež? Odkod naj ga vzame in kdo ga naj sploh prideluje?

Jasno je, da so plače naših delavcev poskočile najmanj za 100 odstotkov. V tem ne stoji kmetijstvo nikakor za mestni in industrijski kraji. Tudi kmetijstvo mora industriji slediti, kajti če bi tega ne storilo, bi noben človek ne ostal več na deželi kot delavec. Saj je že samo na sebi mestno in industrijsko delo ugodnejše, nego delo na deželi, zato nikdo ne ostane rad na deželi, razven tega, ki ga družinske in druge razmere k temu silijo.

Drugo pa pogrešam, in to je davek na pivo, ki ga je pustila vlada pasti. Rač bi pa vendar rekel, da... (Poslanec Kadlčak: Toda mi jo dobimo na deželo za zboljšanje deželnihih financ!) To je že mogoče, toda mi jo dobimo tudi na Štajerskem, to ni nikakor izključeno, ako pri tem ostane, se nas bo od dveh strani napadlo.

Toda en davek bi bil posebno rad videl, ako bi ga bil gospod finančni minister predložil, namreč davek na lepotičje. Menim, da mi pač ni treba dokazovati, da je na Avstrijskem dovolj lepotičja.

V uvodu sem rekel, da pride pri draginji, posebno pri draginji živil, v prvi vrsti meso v poštev. Toda ne samo meso je drago, vsak predmet, ki ga mora tudi kmetovalec kupiti, je postal dražji in se je cena bolj zvišala, nego našim pridelkom. Lahko dokazem s številkami, da so se zvišale cene pri naši živinoreji kvečjemu za 5, večasih tudi za 10 odstotkov, med tem ko skoro ne morem verjeti, da bi morali za predmet, ki ga moramo mi kupiti, plačati samo 25 odstotkov več, ampak pride predmet mnogo dražje.

Ako se pa hoče živinorejo povzdigniti, se mora za njo tudi nekaj storiti, in v prvi vrsti se morajo doseči take cene, da moremo izhajati.

Ako se tega noče, ako se hoče nasproti delovati, potem vsa druga sredstva nič ne pomagajo. (Prirjevanje.)

Navédel sem tudi, da naše cene nikakor niso previsoke. Treba je le za to skrbeti, da se enkrat cene za pošiljanje znižajo (Poslanec Grafenauer: Medkupčija!), da se medkupčija odpravi, da se pošiljanje hitreje izvršijo, ko dožda. Noben kmetovalec si ne upa poslati enega vagona živine na Dunaj. Prvič so tarifi že sedaj silno visoki (Poslanec dr. Benkovič: In južna železnica je hoče se povišati!) in hoče se je še povišati. Kdo naj nosi ta bremena? Drugič traja pošiljanje več dni, in živina pride semkaj v takem stanu, da je že človek res ne pogleda, več rad, in se torej težko proda. Ako bi se hitreje pošiljalo, bi se gotovo tudi oddaljeneje dežele potrudile, da bi živino od tam vvažale, kar bi zelo veliko pripomoglo k znižanju draginje živil. (Medklici.)

(Konec prihodnjic.)

Državni zbor.

Zadnji petek, dne 29. novembra se je končala razprava o draginji živil. Izmed slovenskih poslancev je govoril poslanec Roškar, kojega govor smo začeli danes objavljati. Trije liberalni poslanci, Ploj, Ježovnik in Roblek se seveda niso oglasili, vendar pa njihovi listi venomer pišejo, da le oni kaj storijo za kmeta. Govorniki, ki so zastopali kmečko stalščje, so krepko odbijali napade socialdemokratov in liberalcev, ki pravijo, da so kmetje krivi draginje živil. Izvolil se je odsek 52 poslancev, ki bo preiskoval, kje je krivda draginje in bo priporočal primerne od pomočke.

Isti dan se je sprejel tudi predlog, da naj se odsek za ljudsko zavarovanje posvetuje tudi takrat, kadar ni zasedan državni zbor.

Potem pa je razglasil predsednik, da tekoči teden ne bo zborniški, ampak samo seje odsekov. Toda teh odsekovih sej ni narekovala skrb za delovanje odsekov, ampak strah Nemcev pred slovensko ogorčenostjo. V soboto, dne 30. nov. so namreč Nemci prisilili, da sta češka ministra Braf in Začek izstopila iz ministrstva. Ker bi pa Slovani ne prenašali mirno, ako bi prišel Bienenherth ta teden s samimi Nemci pred zbornico, zato so rajši odpovedali zbornišne seje in napovedali zborovanje odsekov.

Češka ministra Braf in Začek sta dala ostavko. Cesar je ostavko sprejel. Sedaj je Bienenherthovo ministrstvo, izvzemši dveh Poljakov, popolnoma nemško. Tako se na nečuden način izzivajo slovenski poslanci imajo večino v zbornici in v državi. Naši liberalci pa se še vključ temu čudijo, ako tudi našim poslancem zavre kri in se branijo pred nemškimi nasilstvom. Zakaj sta šla Braf in Začek? Nižjeavstrijski, gornjeavstrijski, solnograški in pređarlski deželni zbori so sklenili zakone, ki proglašajo nemščino za deželni jezik. Ker se pa v teh deželah, posebno na Nižjeavstrijskem, nahaja mnogo Čehov, je samoumevno, da se Čehi na vse kriplje branijo. Toda Bienenherth se na to ni oziral, ampak predložil zakone cesarju v potrjenje. Za tako postopanje seveda češka ministra ne moreta biti soodgovorna, zato pa sta odstopila. Pravijo, da bodo Nemci poklicali dva češka uradnika na njih mesta, seveda taka, da bosta Nemcem ljuba.

Pravijo, da bo začel državni zbor zopet dne 9. novembra delovati. Toda zelo dvomimo, kajti Slovani se še zaradi teh nečudenih dogodkov tudi do tega dne ne bodo pomirili. Niso vsi kakor naša liberalna trojica na Dunaju, ki si dajo tam od vlade vse dopasti, doma jo zaradi vsakega imenovanja napadajo.

Poslanci Roškar, Pišek in tovariši so vložili dne 29. oktobra predlog, s katerim zahtevajo, da naj vlada prispeva primerno svoto k šolskim stroškom. Nadalje so poslanci Roškar, dr. Korošec, dr. Benkovič in tovariši vložili predlog za izpeljavo železnice Purkla—Sv. Lenart—Ptuj—Rogatec—Brežice.

Politični ogled.

— **Novi davki.** Državni proračun za bodoče leto kaže primankljaja okoli 42 milijonov kron. Vrhu tega je še treba plačati stare dolgove, tako, da potrebuje finančni minister prihodnje leto okoli 400 milijonov kron za pokritje dolgov. Za to pokritje bi naj služili novi davki, ki bi se upeljali na kiselovo, sodavico, žvepljenke. Zvišali bi se davki na žganje, vino, osebno dohodnino in na previsoke obresti pri podjetjih.

— **Na Ogrskem** še vedno nimajo novega ministrstva. Sedaj se govori, da se bodo Košutovci razcepili. Isti, ki na noben način nočejo skupnega gospodarstva z Avstrijo, bodo izstopili iz stranke, drugi bodo pa ostali zvesti Košutu ter v zvezi z ustanovno in ljudsko stranko zopet prevzeli vladu. Pomenljivo je, da se je zadnje dni ustanovila na Ogrskem krščansko-socialna stranka, koje voditelj grof Saporik je pri ustanovitvi izjavil, da se Ogrski ne

smoje loviti toliko za puhle besede, ampak delati za gospodarsko okrepitev. Splošno se sodi, da bo nova stranka uživala v visokih krogih veliko zanimanje.

— **Grško.** Na Grškem je upor mornarjev že zažuden. Salamis in otok Leros, ki so ju uporniki zasedli, sta zopet v rokah vlade. Večina ubeglih upornih častnikov in mornarjev je vjeta. Dne 1. t. m. je imel ministrski svet sejo, ki sta se je udeležila državna pravdnika areopaga in prizivnega sodnega dvora. Razpravljajo se je o zadnjih dogodkih. Sklenilo se je, da se bo sodilo upornika po meščanskem pravu ter se jih bo postavilo pred porotno sodišče.

Mala politična naznanila.

Dne 29. oktobra: V Budimpešti, in sicer v stanovanju obolelega ogrskega trgovskega ministra Košuta se je vršil včeraj ogrski ministrski svet, ki je bil pa brez uspeha. — V Sarajevu se je osnoval začasni odbor „Kluba Starčevićeve hrvatske čiste stranke prava“, ki je izdal oglas na narod, v katerem se obrača na rodoljube v Bosni in Hercegovini, da osnujejo po deželi krajevne klube. Stranka se postavi na zakonito priznan temelj. — Listi poročajo, da je prišlo med rusko in avstrijsko vlado do sporazumljenja glede ustanovitve ruskega konzulata v Pragi, ki bo veljal Rusijo letno 9000 rubljev. — Predsednik ameriške države Nicaragua je napovedal vojsko ameriški državi San Salvador. — Med Rusijo in Japonsko se vrše razni dogovori, ki bodo položaj na Daljnem Vzhodu popolnoma izpremenili. Umrjeni japonski minister Ito je nalašč zato prišel v Harbin, da se dogovori o temelju teh dogovorov.

Dne 30. oktobra: V dunajskih dobro poučenih krogih se govori, da utegnejo biti na Hrvaškem volitve preje razpisane, kakor se kdo nadeja. Ban Rauch namreč upa, da je zaadal koaliciji že toliko nidarcev, da jo pri volitvah gotovo porazi. — Cesar je sprejel istrskega deželnega glavarja dr. Rizziya v avdijenci. Rizzi je poročal cesarju o gospodarskih razmerah v Istri. — Ustava Bosne in Hercegovine bo razglašena v prvi polovici meseca novembra.

Dne 31. oktobra: Bolgarski kralj Ferdinand je pri svojem obisku na Srbskem tri četrt ure govoril s srbskim ministrskim predsednikom o podlagi za srbsko-bolgarsko zvezo. — Med grškimi častniki je nastal razpor. En del častnikov hoče, da brez postopno odstopi vlada, da odstopi kralj in da se zapre konservativne poslance in konservativne politike, druga skupina pa hoče mirnega razvoja. — Grški vojni minister je predložil zbornici predlog za vojaško zvezo s Turčijo. Večina je sprejela predlog z molkom. — Srbski princ Jurij je povodno ministrske krize v Srbiji pisal pravosodnemu ministru Ribaracu pismo, v katerem ga je pozival, naj umakne svojo ostavko, da ostane koalicijska vlada in da se prepriči sestava Pašičevega ministrstva. Predvčerajšnjim se je bavil ministrski svet s to zadevo in sklenil, r. p. prositi kralja, da princa Jurija radi njegovega nepravilnega in protustavnega postopanja kaznuje.

Dne 1. novembra: Iz Aten na Grškem poročajo: Uradni list prinaša odlok, s katerim so sprejete ostavke grških princev z ozirom na vojaške časti. — Češki narodni svet je poslal cesarjevi kabinetni pisarni brzojavko, v kateri prosi cesarja, naj bi postav, sklenjen od nižjeavstrijskega, gornjeavstrijskega, solnograškega in pređarlskega deželnega zbora ne podpisal, ker te postavbe kruto žalijo čast češkega naroda. — Poljskemu klubu je postal češki narodni svet obžalovanje, da sta dva njegova člana, Bilinski in Duleba, podpisala protičeške postavbe.

Dne 2. novembra: Cesar je sankcioniral zakone, ki jih je sklenil nižjeavstrijski, gornjeavstrijski, solnograški in pređarlski deželni zbor. — V Perziji so vzbuhnili nemiri. — Radi ostavke srbskega ministrstva sta se odpovedala podpredsednika skupščine svojim častnim mestom.

Razne novice.

* **Iz pravosodne službe.** Dr. Karol Petriček pri okrožnem sodišču v Celju je izstopil iz pravosodne službe in stopil v pisarno odvetnika dr. Klesewetterja v Slovenjgradu.

* **Iz poštne službe.** V višji plačilni razred so pomaknjeni poštni poduradniki Karol Bucher v Mariboru, A. Šerak v Celju, Anton Musger v Radgoni, Jožef Gostinčič v Mariboru, Simon Kramer v Ptuj, Ivan Samide, Ivan Jes, Jožef Klug, Jožef Muršec, Jakob Vodopivec, Matija Bole, Prokop Kilianek, Aleksander Černer, Nikolaj Boječko in Franc Brandstätter v Mariboru. — V pokoj je stopil poštni poduradnik Anton Krump v Mariboru.

Za sušo. Roškar in drugi štajerski poslanci so bili dne 28. oktobra pri poljedelskem ministru dr. Brautu, ter mu ponovili svoje želje zaradi podpore po suši. Poljedelski minister je obljubil svojo pomoč.

* **Kletarski tečaji.** V primeru z drugimi, bolj naprednimi vinorodnimi dežalami, je naše kletarstvo še na jako nizki stopinji. Zaradi tega je zlasti sedaj, ko je nastala potreba, da izvažamo vino, nujno potrebno, da se naši vinogradniki poprimajo boljšega kletarjenja, ter da pridelujejo dobro, okusno, čisto in stanovitno vino, ker je drugače nemogoče, s pridelki drugih vinorodnih dežel uspešno konkurirati. Kaj pomaga gospodarju-vinogradniku še tako lepo grož-

vom, s predavanji, shodi itd. pred očmi moramo imeti posebno izobrazbo naše mladine; ona je naša bodočnost. Zatorej v izobraževalno društvo vsi, katerim je za izobrazbo in za blagor slovenskega naroda. — Ko je g. dr. Hohnjec dokončal svoj govor, vstane domači župnik g. duh. svetovalec Sinko, in se v prischčnih besedah zahvali guverniku za njegove besede in pravi: „Zborovalci, kaj naj rečemo k temu drugemu nego: Pojdi sedaj, pa stori tako! — Potem je sledila volitev odbora. Izvoljeni so bili: Matija Tkvič, predsednik; župnik in duh. svetovalec Jožef Sinko, podpredsednik; Franc Horvat, tajnik; Martin Zlodnjak, blagajnik; Janez Čuš, Martin Stebih, in Janez Pignar, odborniki. — H koncu je nastopil še mladenič Lovrenc Horvat, ki je v izbranih besedah kazal namen izobraževalnih društev; izobraževalno društvo naj nam bo sredstvo, s katerim si utrjujemo značaj, naj nam bo šola — saj s šolami, zlasti s strokovnimi smo Slovenci malo obdarovani —, naj nam bo pa tudi kakor vaška lipa, pod katero si odahujemo od truda. — Tako je tedaj izobraževalno društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. obhajalo svoj prvi rojstni dan; da bo pa tudi prospevalo, zato bo treba, da vsi zavedni Lovrenčani pridno sodelujejo in obiskujejo društvene sestanke, in seveda tudi denarno podpirajo društvo (članarina iznaša na leto 1 krono). Torej „Viribus unites“ (Z združenimi močmi.)

Ljufomerski okraj.

1 Sv. Križ na Murskem polju. Umrl je dne 25. oktobra pri Sv. Križu na Murskem polju g. Franc Križanič, posestnik in dolgoletni cerkveni ključar. Pokojni je bil brat pokojnega preč. g. stolnega dekana Ivana Križaniča. Bil je priljubljen povsod, to je pričal tudi njegov pogreb. Blagemu pokojniku naj sveti večna luč!

1 Vojaško veteransko društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi dne 7. t. m. zabavni večer. Svira nova veteranska godba. Vstopnina za osebo 50 vin., katera je namenjena za uniformo nove veteranske godbe. K udeležbi vabi vsa sosedna veteranska in druga narodna društva odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Smartno pri Velenji. Ivan Lahovnik, po domače Kokošinek, je umrl dne 28. oktobra po dolgotrajni, mučni bolezni. Ranjkega je pač poznala cela Saleška dolina. Rojen na Paki nad Velenjem, kjer še sedaj vodi vzorno domačijo njegov brat, veleposestnik po domače Košan, se je priženil na Kokošinekovo pod cerkvijo Smartinsko. Poleg svoje kmetije je vodil gostilno, v katero je ranjki zvaljal s svojo izredno zgovornostjo tržane in kmete, ki so se prav radi zbirali pri njem na vrtu. Kmetom je bil ranjki v vsaki zadevi dober svetovalec; bil je namreč trezno misleč, skušen mož, ki je presodil vsako zadevo z izredno treznotjo in premišljenostjo. Lahovnik je v prostem času mnogo čital; bil je vedni naročnik „Slovenskega Gospodarja“, kateremu je bil vdan do zadnjega zdihljeja. V mladosti je prišel precej po svetu in si ogledal vse reči; kamor je prišel, je odprl oči in spoznoval vso okolico. Ponosen je bil na svoja vojaška leta. Bil je tudi pri okupaciji Bosne in Hercegovine. Včasih je cele popoldne pripovedoval svojim znanecem z nekim navdušenjem in pogumom o bojih, katere so imeli avstrijski vojaki s Turki v Bosni. Kadar se je razgovarjal o teh zanimivih dogodkih, si lahko opazil, kako mu žarijo oči samega veselja, češ, da je bil on tudi med tistimi junaki, ki so prelevili kri za domovino. Nikdar pa nisi slišal od njega kako slabo stran vojaškega življenja, kako trpljenje in pomanjkanje; le vse dobro pozna srčen vojak, bridke ure mora pozabiti. Zares, Kokošinek je bil vojak domovine v pravem pomenu besede. Dasi priprost kmet, je imel povsod mnogo ugleda. Ljudje so ga spoštovali, mu izkazovali svoje zaupanje povsod tudi v javnih zastopih. Dolgo dobo svojega bivanja na Kokošinekovem je bil vestni cerkveni ključar. Kdo se ne spominja velike, močate postave, dan za dnevom pred glavnim oltarjem v župnijski cerkvi?! Velika velenjska občina ga je štela med odbornike; bil je celo več časa prvi svetovalec tržkega odbora v Velenji. Začetkoma je bil ranjki Kokošinek tudi glavni steber slovenske posojilnice velenjske. Urađoval je tudi pri tem denarnem zavodu. Ko je pa prešla liberalne roke, ji je pokazal hrbet, kakor drugi katoliški moške. In od tiste dobe ni v posojilnici več pravega dela; ne vodijo je namreč več domačini, temveč iz Soštanja notar in pa Goršek, za katere se pač to ljudstvo, katero je zaupalo Lahovniku in drugim pristašem K. Z., mnogo ne zmeni. Z velikim veseljem pa moramo še omeniti, da je ranjki mesal seboj v grob neomaježevan svoj narodni značaj in narodne svetlinje. Dasi priprost kmet, ga bi vendar toplo priporočali vsem tržanom v zgleđ rati njegovoga neomajenega slovenskega mišljenja. Čast mu, možu, ki je vedel ceniti pravo narodnost in tolikokrat razkrinkal laži-narodnost tržanov in bičal predrzno nastopanje prokletega nemškutarja. Sveta jeza ga je popadla, če je govoril o njihovem početju. Grajal je s pikrimi besedami mladenost slovenskih tržanov in neodločno njihovo nastopanje; večkrat jim je zabrusil v obraz, da jim je narodnost le žep! To je bil mož, jeklen in odkritosrčen, kakršnih je treba več v Saleški dolini, kjer tako pro-

dira nemškutarija radi neodločnosti Slovencev samih. Prehitro je preminil mož, marsikaj bi se bil lahko dosegel; toda bolezen ga je mučila nad dve leti. Junaško jo je prenašal; nikdar ni tožil, temveč le upal in upal na boljše dni svojega življenja. **Dragi Kokošinek, te boljše dni si našel! Toda ne na tem svetu, onkraj sveta v grobu.** Tu je večni mir, katerega si si zaslužil! Počivaj v miru! Mi se bomo pa s hvaležnostjo spominjali svojega dobrega znanca in prijatelja, svetovaleca in dobrotnika. Spomin v prebivalcih gornje Saleške doline ti je zagotovljen! Bog ti plačuj vse, kar si huđega prebil med nami na trnjevi poti skozi trudačapno življenje. **Kličemo ti le: Na svidenje — nad zvezdami!**

s Saleška dolina. Prodajalna Valenčakova v Velenji ponudi vsem ljudem najboljšega in najcenejšega blaga. Vsak kmet, vsak tržan naj gre le k Valenčaku kupovat. On bo vse prav dobro postregel.

s Velenje. Kje so slovenske gostilne v trgu? Saj jih vendar vsi poznamo; pri Špenku ali pri županu, pri Vajdetu in pri Hudoverniku. Kmetje, dovolj imamo tri gostilne; le-te obiskujmo.

Konjiški okraj.

k Konjiška okolica. Odborniki občine Konjiška okolica so si pri volitvi župana dne 2. novembra izbrali za župana gospoda Ignacija Potnik, posestnika v Gabrovljah. Dobro so izbrali, — 15 glasov je dobil od 18 — saj to je res mož, vrl pristaš S. K. Z., ter ob enem tudi načelnik krajnega šolskega sveta in cerkveno-skladnega odbora. — Zivio!

Celjski okraj.

c Hotel „Pri belem volu“ v Celju. Vsi Slovenci brez razlike strank so bili veseli, da je prišlo to podjetje v narodne roke: prvi in edini slovenski hotel na Štajerskem! Zato so radi zahajali v ta hotel. Le gg. Lesničarju in Spindlerju to ni bilo in še ni kaj vsuč. Bojda jima tudi ni nič na tem ležeče, če bi se od tega podjetja prodala izvenmestna posestva. Če se pa to zgotji, izgubi podjetje veleposesniški glas, ki je vendar pri volitvah v okrajni zastop tako potreben. Sta res čudna ta dva „narodna politika“!

c Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju. Urednika obeh listov v Celju, gospoda Lesničar in Spindler, data napadati v obeh svojih listih istobesedno gospode župnike, ki bojda agitirajo za Ljudsko posojilnico s tem, da ima ta že 20 milijonov hranilnih vlog. Mi smo prepričani, da noben gospod župnik tega ni rekel. Vsak ve, da v teh 2 letih, odkar posojilnica obstoji, to ni mogoče. Če je pa res ta govorica kje razširjena, je za posojilnico to lepo znamenje, da je na tako dobrem glasu. Po naših informacijah je ta posojilnica računski zaključek za leto 1908 poslala v par sto izvodih po celem Spodnještajerskem, gg. Lesničarju in Spindlerju pa ne. Kar je res, je res: Toliko kulantni pa bi že lahko bili pri Ljudski posojilnici, da bi tudi tema dvema gospodoma vsakemu po en izvod lahko poslali, da ne bi sanjala o dvajsetih milijonih!

c Odvetnika sta postala dne 11. novembra t. 1. predsednik in podpredsednik „Narodne stranke“, dr. Kukovec in dr. Božič. Prvi je odprl lastno odvetniško pisarno pred kolodvorom v Celju, drugi pa je stopil kot družabnik v odvetniško pisarno dr. Filipiča.

c Galicija pri Celju. Obsojen je bil dne 30. oktobra t. l. zaradi težke telesne poškodbe sin tukajšnjega najhujšega pristaša liberalne Narodne stranke, Jernej Narekš na štiri mesece ječe in povražilo vseh troškov, ker je km. sinu Martinu Križan vrgel kamen v obraz. Pri obravnavi navzoči oče je bil lahko vesel svojih sinov, ko je bral sodnik Jerneju cele listanije „vzgleđnih“ dejanj, ki kažejo krassen sad liberalne vzgoje in omike.

c Kmetijska šola v Št. Jurju ob juž. žel. Razne okoliščine so zadržale izvršitev stavbe novih poslopij. S tem se pa otvoritev zakasni sedaj še na nedoločen čas. Prošenj za vstop je toliko, da se mora za to večji del prosilcev odkloniti. Vpoštevalo se v prvi vrsti starejši, mlajši pridejo lahko prihodnja leta na vrsto. Nove prošnje se ne morejo več upoštevati. Sprejeti bodo pravočasno obveščeni, keđaj se bože začel redni pouk, keđaj morejo vstopiti.

Ravnateljstvo.
c St. Jur ob juž. žel. Naše liberalce silno peče, da se je njih naklep, povzročiti našim pristašem vsled konkurza konzumnega društva velike izgube, izjalovil. V svojih listih lažejo, da je groza. Za danes samo nekaj odgovor. Konkurz konzumnega društva so zakrivali liberalci. G. Drogenig in drugovi sporočijo javnosti, kako so na sodišču nasprotovali vaši prijavi, kako so izjavljali, da ni povoda za konkurz. G. Drogenig, opišite resnično dogodka na občnem zboru! Poročajte, če je bilo odobrenje računskega zaključka na dnevnem redu, poročajte, kaj je govoril g. Pušenjak, izjavite, da „Narodni List“ laže! Posredoval je g. dr. Benkovič in zastopniki Z. Z., da se ustavi predaja „pod roko“ in z uspehom. Debela laž je, da je bil dr. Susteršič pri celi zadevi udeležen, lažnjiva so tudi vsa poročila o grozni izgubi. Če bi liberalci „pod roko“ prodajali blago, bi bila huda izguba, ker so hoteli uprav oves prodati svojemu pristašu G. za 13 K, a vsled licitacije naših mož se je prodal za 16,25 K. O „delovanju“ liberalcev v zade-

vi konzumnega društva v Št. Jurju bomo še obširno pisali, sedaj le poudarjamo, da se bo cela zadeva rešila brez znatne izgube, mogoče v obče izgube ne bo. Kmetje! Iz dogodkov pri konzumnem društvu uvidite, kaki ljudski prijatelji so vaši šentjurski liberalci.

c Sv. Jurij ob juž. železnici. V nedeljo, dne 31. oktobra nam je naše vrlo kat. bralno društvo priskrbelo užitka polno zabavo. Ob popolnoma natlačeni dvorani, v kljub slabemu vremenu, je priredilo kar dve igri: „Čašica kave“ in „Kazen ne izostane“. — Prva je bila dokaj smešna ter so jo naša vrla dekleta res izborno rešila. Čast njim! A tudi naši fantje so prav dobro igrali. Posebno zahvalo zasluži: brat F. Cmok, vaditelj Orlov, Zličar Franc in tudi Ungarjevi mladeniči. Pevski zbor s tamburaši nam je zapel par pesmic pod vodstvom vrlega g. Raztočnika. Nazadnje smo se razšli z željo, da društvo kmalu še kaj enakega priredi, mi se bomo že mnogobrojno udeležili. Nazdar!

c Braslovce. Tukajšnje orožništvo je izročilo vojaški oblasti v Celju prostaka 26. domobranskega pehotnega polka v Celju, Ivana Plankota, ki je pred nekoliko dnevi pobegnil. Hotel je uiti v Ameriko.

c Smarje pri Jelšah. Pred kratkim je umrl pri nas v najboljši moški dobi, neustrašen katoliški mož, Franc Petaner. Blagi pokojnik je bil vnet za vse dobro ter vedno odločno na katoliški strani. Ob času raznih volitev ni le sam storil svoje dolžnosti, da bi samo svoj glas oddal za pravično naša stvar — ampak vse sosede daleč na okolu je spravil tak dan skupaj ter jih pripeljal po deset na volišče! Slava njegovemu spominu! Svetila mu večna luč!

c Kat. bralno društvo pri Sv. Jurju ob juž. žel. naznani, da bo na željo slav. občinstva v nedeljo dne 7. novembra ponovilo igri „Za eno čašico kave“ in „Kazen ne izostane“. Začetek ob 8. uri popoldne. Vstopnina znižana. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo. K obliki udeležbi vabi društvo.

Vestnik mladinske organizacije.

Središče. V nedeljo 31. okt. se je vršil pri nas liberalni mladinski shod, ktereга so se udeležili v prvi vrsti Obrežani, Jastrebcani, Bolfencani in deloma tudi Središčani. Vseh zborovalec je bilo nekaj nad 100, med temi okoli 50 mladeničev, iz Središča samo okoli 10. Namen shoda je bil ustanovitev Sokola in mladinske organizacije. Toda smola, ta presneta smola, ki jo imajo liberalci. Za sokolski in mladinski odbor so se vpisali trije mladeniči iz Središča in nič članov, glede na žensko odborico pa je vladala taka suša, da je sploh niso našli v Središču in bodo središke tržanke zastopane po jastrebcških in obrižkih odborinah. Posebno smolo je imel predsednik Dogša, kateri je shod tako slabo vodil, da so ga vsi pomilovali. Glavni steber shoda je bil šentjurski učitelj Čulek. Seveda tudi šentjurskega Oseta in Ferleza ni manjkalo, katera sta deklamirala svoja brezplivna govora. Posebno Ferlež je kaj naglo bral svoj govor. Ljudje so po shodu govorili: dr. Sernee iz Maribora je še nekaj povedal, vse drugo je bilo mlatitev prazne slame. Toraj s Sokolom in mladinsko napredno zvezo ne bo nič, vsaj v Središču gotovo ne, ker je popolnoma izključeno, da bi središki mladeniči sledili Kočevarju in Baumanu. Mladeniči in dekleta središke župnije, varujte se liberalne mreže! Liberalna gospoda hoče le, da njim služite v njihove umazane namene. Izobrazba vaša je njim deveta briga. Za izobraževanje vam najbolj služi, dokler še nimate kake boljše organizacije, čitanje dobrega časopisja in knjig. Stariši, pazite da vam liberalna klika ne okuži duše vaših otrok! Človek, kateri vero izgubi in se posmehuje ter norčuje iz cerkve in božjih zapovedi in vsega, kar je verskega, tak človek je nevaren sebi, svoji družini in svojemu bližnemu. Toraj še enkrat čujte in pazite, dokler je še čas. Pristojne činitelje pa opozarjamo, naj vendar obrnejo večjo pozornost na našo mladino.

Mladeniči pozor! Dne 8. novembra ob 5. uri zvečer se začnejo duhovne vaje za mladeniče pri sv. Jožefu nad Celjem. Udeležite se jih prav v obilnem številu. Naj se kdo imenuje kakorkoli, nobenemu ne bodo škodovala goreče pridige g. misijonarjev. Zlasti mladeniči iz bližnjih župnij kakor Teharje, Št. Jur i. t. d. ste vabljeni vsi, da nas ne bodo osramotili Prekmurci, ki pridejo 20 in še več ur daleč. Stariši, ne branite svojim sinovom k tako potrebnim naukom. Vse se dananes izobrazuje, kar je vse hvale vredno, pa kakor je duša več vredna kot telo, tako naj nam bo tudi naša duševna izobrazba prva. Torej na veselo svidenje mladeniči, pri sv. Jožefu! Eden izmed mladeničev.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Izobrazevalno društvo pri Sv. Lovrencu si namerava osnovati poseben dekliški pđsek; zato vabimo dekleta in žene na ustanovni shod Dekliške zveze, ki se bo vršil v nedeljo dne 14. novembra po večernicah, kakor po navadi v stari šoli. — Dne 21. novembra ob istem času se vrši II. letni občni zbor Mladeniške zveze pri Sv. Lovrencu; natančneje naznanilo sledi v prihodnji številki „Slov. Gospodarja.“

Najnovejše novice.

Katoliško politično društvo za ormoški okraj priredi v nedeljo, dne 7. novembra t. l. popoldne ob 3. uri javen političen shod pri Sv. Tomažu. Govori deželni poslanec Meško in drugi.

Listnica uredništva.

Vseh dopisov nam ni bilo mogoče spraviti v to številko. Za prihodnjo številko smo torej odločili: Vitomari, Celje, Dobrna, Sv. Ema, Hoče, Zibika, Sv. Peter, Dramlje, Smarje pri Jelšah, Verše, Sv. Vid, Sv. Miklavj pri Slovenjgradu, Ljubno, Tapanje. — Sv. Lovrenc v Sl. g.: Preveč osebno, sicer pa res zelo poučno, kako štajercu puhujljivo upliva na ljudi.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

Serravallovo
železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
:: lika in častni diplom k zlati kolajni. ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
krvne in rekonvalescente. Povzroča
voljo do jedi, utrjuje živce in popravi
kri. Izborjen okus. Nad 6000 zdrav-
niških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2.60 in po
445 1 l & K 4.80.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju snamko za
10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 30. oktobra 1909.

Gradec . 47 38 42 55 6
Dunaj . 83 78 2 19 54

Orehe, suhe gobe, fižol smrekove
storže, divji kostanj sploh vse de-
želne pridelke kupi Anton Koleuc
v Celju. 884

Pozor! Trgovci in trgovski po-
močniki, prav lepa priložnost se
vam nudi, lepa zidana hiša, polo-
vico novo stavljena, s prav lepim
sadosnikom, ob dveh okrajnih
cehah, 3 minute od kolodvora in
2 minute od nove slov. kmetijske
šole, v tej hiši je že bila več let
dobro obiskana trgovina g. Matija
Kavčiča in se je prodala le zaradi
starosti posestnika, več se izve pri
Avgust Knecl-u v Št. Jurji ob juž.
žel. Plačilni pogoji so prav lahki,
da si lahko vsak z nekoliko pre-
moženjem srečo najde. 843

Spreten, zanesljiv viničar s ko-
likor mogoče mnogimi delavci se
takoji ali kolikor mogoče kmalu
sprejme pri Ribardu Ogrizek,
Sturmberg pri Mariboru, občina
Leitersberg. 848

Dekla, krepka, poštena in marlj-
iva dobi stalno službo pri boljšej
družini na lepem malem posestvu.
Razumeti se mora posebno pri
svinjah, delati mora vsa potrebna
dela v hiši in na polju. Prednost
ima kako starejše dekle, ki ni še
služilo, ali kaka vdova. Dobra
hrana in prijateljsko ravnanje.
Plača po dogovoru. Franjo Počkaj,
posestnik, Šmarje pri Jelšah. 818

V službo hišnega hlapca želi vsto-
piti fant srednjih let. Nastop lah-
ko takoj. Naslov v upravnistvu Slov.
Gospodarja. 870

Kuharica išče službe v kakožup-
nišče. Naslov v upravnistvu. 873

Pisnino v najboljšem stanju se
proda za 120 kron. Kje, pove
upravnistvo. 878

Proda se lepo posestvo, 10 mi-
nut oddaljeno od mesta Maribor,
obstoji iz nadstropne hiše, 5 sob,
2 kuhinji, 2 kleti, vinska preša,
2 živinska hleva, 2 kravi, svinjski
hlevi in svinje, 13 oralov zemlje
in sicer 2 oralu vinograda, 6 oralov
sadosnika, 2 oralu njiv, 3
oralu gozda, 18 polovnjakov vina,
12 polovnjakov jabolčnika, pohiš-
tvo, se proda zaradi smrti žene;
cena je 16.000 K; 4400 K se o-
brestuje po 4 1/2%, drugo se pa
mora takoj plačati. Več se izve
pri posestniku g. Jožefu Koss,
Mellingberg št. 46 pri Mariboru.
876

18 do 20 oralov posestvo, 10 mi-
nut od postaje Pesnica, so zidane
hiše, z opako krite, 7 oralov sa-
donsnika, drugo so njive in les
in pol oralu novega vinograda, je
pripravno tudi za mlekarijo, se
proti lahkemu plačilu proda. Več
pove Svojmir Selinšek, Wilden-
rainergasse št. 14, Maribor. 894

Mladenč, pošten in priden, ki iz-
vrši s 1. decembrom viničarski te-
čaj želi vstopiti v službo za ša-
farja ali kako drugo službo. Oglasi
se pustijo pri urednistvu Slov.
Gospodarja. 883

Hiša se proda v Studencih pri
Mariboru. Vpraša se pri Janosu
Mramor, Schulgasse št. 9. 898

Gospodična, 18 let stara, izobra-
žena, smožna slovenščine in nem-
ščine, z dobrimi spričevali želi
nastopiti v priprosti trgovini na
deželi, kot prodajalka. Več se izve
pri gospej Karolini Černej pri Sv.
Lovrencu nad Mariborom. 884

Veleposestvo na Spodnjem Šta-
jerskem v obsegu 108 orale (77
oralov njiv, 20 or. travnikov in
6 or. gozda), vse arondirano, v
bližini mesta in mlekarne, z veli-
kimi poslopji in z najrazličnejšimi
gospodarskimi stroji, se zaradi
lastnikove boleznine ceno proda. Po-
nudbe pod „rentabel“ na uprav.
lista. 887

Sprejme se en krojaški pomočnik,
in en učenc takoj pri Ivanu Pod-
hostnik, krojaškem mojstru, Jur-
šinci pri Ptujju. 882

Služba organista in cerkvenika
pri Sv. Križgundi na Pogorju. p.
Zreče pri Konjicah, je razpisana
do 16. novembra 1909. Stanovanje
brezplačno v kaplaniji. Prednost
ima ocelijanec, ki je izurjen v taj-
nistvu. 881

Na prodaj je zaradi starosti po-
sestnika v Ojsterski vasi v Savin-
jski dolini mlin in žaga ter 5 or-
alov zemljišča in lep sadni vrt
zraven, na lepi legi, na zadosti
močni vodi; cena je 18.000 kron.
Nadaljna pojasnila daje Fran Cu-
kala, Gomilsko. 883

Učenca iz dobre hiše, močnega, z
dovršeno ljudsko šolo sprejme ta-
koji v trgovino mešanega blaga
Franc Iglitsch v Ptujju. 889

Priden viničar s 4 do 5 delavci
se sprejme ped zelo ugodnimi po-
goji. Vpraša se naj pri oskrbniku
Scherbaumovih goric v Framu. 890

Na Bohovi so travniki in lesi na
prodaj; kdor hoče kupiti, naj se
oglasi pri Janezu Damijan v Bo-
hovi št. 6, p. Hoče. 891

Učenca se takoj sprejme v trgo-
vino z mešanim blagom, v začetku
na mesec plača 8 K. Šivilja ima
prednost. Vprašanje na upravnistvo
tega lista. 891

Pozor! Proda se 1 hram, zraven
lep vrt, 5 minut od mesta Ptuj,
med tremi glavnimi cestami, pri-
praven za vsako trgovino, posebno
za deželne pridelke in tudi za
obrt. Kovačija obstoji že 50 let,
tudi se zraven proda kovaško oro-
dje, če kupec želi; dalje se prodata
2 travnika in 1 njiva, ki se tudi
prav lahko v travnik spremeni.
Vse leži v mestnem logu. Dalje
1 hosta (borovje), ležeča Zupečja
ves, župnija Sv. Lovrenc na Drav.
p., se pod ugodnimi pogoji skupaj
ali vsako posebej proda. Zve se pri
lastniku Vidu Dobič, Breg, Ptuj.
877

Stefan Kaufmann
trgovec z železom
v Radgoni,
priporoča svojo veliko
zalogo lepo pozlačenih
nagrobni križev po
jako nizki ceni.

K št. 40.126
II 6.084

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti tudi
leta 1910 stalne viničarske tečaje, da se vzgoje
temeljito izobraženi viničarji za delo v ameriškanih
vinogradih in drevesnicah v gojenju in sajenju sa-
donsnikov, in sicer priredi te tečaje:

- 1. na deželni sadje- in vinorejski šoli v Ma-
riboru,
2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri
Lipnici,
3. na deželni viničarski šoli v Zg. Radgoni,
4. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru in
5. na deželni viničarski šoli v Skalcah pri
Konjicah.

Ti tečaji se začnejo 15. februarja in se kon-
čajo s 1. decembrom 1910.

Table with 2 columns: Location and Fee. V Mariboru se sprejme 14, V Ljutomeru se sprejme 12, V Gor. Radgoni se sprejme 16, V Lipnici se sprejme 24, V Skalcah pri Konjicah 12.

posestniških in viničarskih sinov.

Ti dobivajo na naštetih zavodih stanovanje,
popolno hrano in vrh tega mesečno plačo 8 K.

Izobrazba v teh kurzijh je v prvi vrsti prak-
tična, teoretična le v toliko, kolikor je to potrebno
za vzorne in samostojne viničarje.

Na koncu tečaja dobi vsak udeleženelec spriče-
valo o svoji porabnosti.

Za sprejem v te tečaje morajo prosilci vložiti
koleka proste prošnje najkasneje do zadnjega de-
cembra 1909 na štaj. deželni odbor.

V tej prošnji se mora izrečno povedati v ka-
teru naštetih šol želi prosilec vstopiti in je treba
priložiti:

- 1. dokaz, da je prosilec star 16 let,
2. spričevalo poštenega obnašanja, katero po-
trdi župnik,
3. zdravniško spričevalo, da je prosilec prost
vsake nalezljive bolezni,
4. šolsko odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da
ostanejo od 15. februarja do 1. decembra 1910
nepretrgoma v tečaju in da slušajo vse izobrazbo
zadevajoče naredbe dež. strokovnjakov.

V Gradcu, 12. oktobra 1909.

Od štajerskega deželnega odbora.
Edmund grof Attems.

Zima

je tukaj, toraj glasno kličem, pridite
vsi nakupit za zimo mnogovrstnega
manufakturnega blaga, trpežno in
po ceni, kakor malokje, se dobi
samo pri

Valentinu Gorenšek,
trgovec na FRANKOLOVEM, p.:
VOJNIK.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu
Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta
Domžale pri Ljubljani. Cene nizke, postrežba točna,
434 na zahtevo cenik poštne prosto.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Steckenpferd-
milo z lilijinim mlekom
Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!
Dobiva se povsod.

Šolske knjige!
vse vrste zvezkov, različni papir,
svinčnikov, kamenčkov, radirk, peres
in pušic, kakor drugo različno šolsko
orodje, priporoča trgovina s papirjem
: galanterijskim in drobnim blagom :
J. N. PETERŠIČ
v PTUJU.
Na debelo! Na drobno!

Ceno posteljno perje.
1 kg sivoga, puljenega K 2.-, pol belega K 2.80, belega K 4.- prima
perje mehkega kakor puh K 6.-, veleprima oglašena najboljša vrsta
K 8.-, mehkega perja (puha) sivoga K 6.-, belega K 10.-, prsnega
puha K 12.-, od 5 kg naprej poštne prosto
Narejene postelje
is gostotnega, rdečega, modrega, rumenega ali belega ineta (nankinga),
pernica, velikost 170x116 cm z dvema zglativnicama, te dve 80x58 cm,
zadosti napolnjeno, z novim, sivim očičenim, košatim in stanovitim
perjem K 16.-, napoln maha K 20.-, maha K 24.-, pernica sama K 12.-
14.-, 18.-, zglativnice K 8.-, 8.50, 4.-, pernice 190 cm x 140 cm volike K
15.-, 18.-, 20.-, zglativnice 90x70 ali 80x80 cm, K 4.50, 5.-, 5.50, bla-
zine in gradla 180x116 cm K 13.-, K 15.- raspoljila po povzetju, za-
247
vointra zastanj, od K 10.- naprej poštne prosto.
Maks Berger v Dešenici št. 1015, Šumava.
Karne ugaja, se zamenj ali pošlje denar nazaj. Cenik o blazinah, odejah, pre-
vlekeh in drugem posteljnem blagu zastanj in poštne prosto.

Njive, travnike in gozde
grajščine Bežigrad pri Celji
se bodo dne 8. novembra
1909 ob 9. uri dopoldan v
grajščini na drobno, pod u-
godnimi pogoji, plačilo na
več letnih obrokov, prodalo.
— Kupci si naj zemljišče
pred prodajo ogledajo, tudi
naj pred prodajo iz posest-
nih listov v grajščini par-
celne številke vzamejo (za-
pomnijo. — Več se izve pri
Anton Belec-u v Št.
Vidu nad Ljubljano.

Trgovci, pozor!
Predno si svilen papir
oskrbite, naroči si naj vsakdo vzorce,
kateri se razpošiljajo zastanj in
poštne prosto. — Cene barve in
kakovost brez konkurence!

Izvoz svilenega papirja:
J. N. Peteršič,
PTUJ.

Milan Hočevar-Celje
Glavni trg št. 10.
Priporoča za napravo domače pijače posebno
dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja
in likera.
Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg
od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kmito
vodo, galico, žveplo in rafije.
Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC

Grajski trg 2 MARIBOR Burgplatz 2.

priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd.. vse po najnižji ceni.

„pri angelju“ Nova trgovina „pri angelju“

z modnim in manufakturnim blagom

J. N. ŠOŠTARIČ :: MARIBOR,

Glavni trg šte. 19.

Pohišstvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroške postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

== Pri pošti ==

Maribor, Tegethoffova cesta 48

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedi.

Mar. Meden.

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite, ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsakovrstno blago za žensko in moško obleko, najlepše svilnate robce, perilo, preproge, rjuhe, platno belo in barvano in mnogo drugih različnih stvari v največji in najcenejši trgovini

JOŽEFA ULAGA v MARIBORU,

Tegethoff-ova cesta šte. 21.

Največja zaloga! 364 Največja zaloga!

Slovenske gospodinje!!

„Zvezdna“ cikorija

iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani je res slovenski izdelek.

Varstvena znamka.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

zdeluje s parnimi stroji in najboljšo, večkrat premleto glino priznane najboljše izdelke, kakor: patentovane zarezne in vsakovrstno drago strojno opako, opako za zid za oboka, dimnike, rekona-opake, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Gesarska cesta, pri kamenarju A. Hleser-ju.

Na drobno! Na debelo! Nova slaščičarna v Mariboru.

Slavnemu občinstvu vlyudno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru v Gornji Gosposki ulici šte. 38, moderno urejeno slaščičarno. Imel bodem vsak dan sveže in okusno pecivo ter vse v to stroko spadajoče stvari. — Priporočam cenjenim odjemalcem, posebno gg. trgovcem tudi svoje kandite. — Za mnogobrojni obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

Eman Ilich.

Edina narodna steklarska trgovina FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na drobno

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu vlyudno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica šte. 2 nasproti kavarni „Central“ moderno urejeno brivnico.

Isto priporočam vsem zavednim Slovincem ob čisti in točni postrežbi v blaghotni obisk. Odličnim spoštovanjem

IVAN BERGLES, brivec.

Velika

jesenska prodaja letos po čudovito nizkih cenah se je že začela v vele-trgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi in pošiljateljve čez K 20.—franko. Posebno po ceni je: garnitura za 2 postelji in mizo skupaj samo K 9.40.

Svoji k svojim!

Nova trgovina Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar v Mariboru Tegethoffova cesta 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo rakovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, daljnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrovine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno :: hitro izvršijo.

Podružnice Spljet, Celovec :: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2% Kupuje in prodaja sročke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu. Dobiška glavnlca K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice Spljet, Celovec :: in Trst ::

SLAVIJA

je največja slovanska zavarovalnica, proti požaru in življenju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter g. ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vrankso in rezervna zaklada, katere našata vse nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrotelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovinci, poslužujte se južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naleži denar za mladoletne in varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico. Za brezplačno dopušljanje denarja so položnice c. kr. poštomobilnega računa št. 18.813 vsakemu na razpolago.

V slov. bistrškem okraju

se vsaki vabi k nakupovanju vsakovrstnih reči v trgovino

Alojz Pinter-ja

pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

On vam ponudi mnogovrstno dobro blago po zanesljivo niski ceni. V zalogi ima tudi novo že prepričano najmočnejše redilno sredstvo za svinje „Lucullus“. — Bartelovo klajno apno, Tomaševa žlindra, vsake vrste železo, orodje, posodo, barvo, steklo, olje itd. — Kupuje pšenico, rž, oves, suhe gobe, vinski kamen, maslo, jajce itd.

IVAN RAVNIKAR, trgovina s špec. blagom, barvani in dež. pridelki. Celje, Graška cesta.

Kupujem po najvišji dnevni ceni suhe gobe, pšenico, oves, ječmen ter vse deželne pridelke. — Opozorjam živinorejce na „Lucullus“, ker s tem najprej izrede svoje prašiče, katerega imam v zalogi na drobno in debelo po najnižji ceni. Z odličnim spoštovanjem

Ivan Ravnikar.

Že cela zimska obleka s podlogoj za ženske 6 Kron pri Druškoviču Slovenjgradec.

Kilne pase, z ali brez peresa tudi za najhujše kile, trebušne obveze, suspenzorije, podloge za noge, bergle, pokončne držaje, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, po zdravniškem predpisu i. t. d. izdeluje po jako niski ceni, staroznana trdka FRANC Podgoršek, bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7. Zaloga vsakovrstnih v to stroko spadajočih zdravilnih in drugih potrebščin, ter rokavic v veliki izbiri.

Kemična pralnilna obleka H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in barvanje raznih oblek, kožuhovin, rokavic itd. Lišpa od oblek ni treba odstraniti. Edini slovenski zavod te vrste.

Nabirnilnica v Mariboru pri J. Vejsak, krejač, Šolska ulica 4.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva berovska tovarna orožja Peter Wernig.

družba z omejeno zavezo v Borovljah (Koroška).

A. Jurca naslednik Alojzij Senčar v Ptuj,

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.

Na debelo : na drobno. — Nizke cene : točna postrežba.

Dijaki dobijo zelo po niski ceni vse šolske in pisarniške potrebščine v trgovini Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Stampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnoga in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tovornice, mlins itd. ter premičnine, kakor: hišno opremo, gospodarske orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in niskih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gornje št. 1.

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjizice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4¼%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Slamorenice vseh vrst, vse druge **poljedeljske stroje, izvrstne peči, štedilnike, kotle za žganje**

dobite pri

Peter Majdič-u, trgovina z železnino „Merkur“ : **Celje.**

836

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zahvala.

Povodom smrti našega preljubega nepozabnega soproga ozir. očeta, gospoda

Janeza Galun

izrekamo javno vsem srčno zahvalo, ki so spremljali pokojnega k zadnjemu počitku. — Posebno zahvalo pa še izrekamo slivniškemu č. g. kn. duh. svetovalecu Fr. Hirti za blaga tolažila ob boleznih kakor tudi za vodstvo pogreba, potem č. g. kateheta št. Belšak. Nadalje se zahvaljujemo bl. g. e. kr. stražmojstru Mülleret in gospej, rodbinam: g. Loh, g. Živko, g. Wregg, itd., kakor tudi vsem darovateljem krasnih vencev. Še enkrat vsem: Bog plati!

SLIVNICA, dne 26. oktobra 1909.

885 **Žalujoča rodbina Galun-Ramšek.**

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL: mestna lekarna pri c. kr. orlu **MARIBOR,** Glavni trg šte. 15. 825

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22 v LJUBLJANI.

Naznanilo.

Posestnikom vinogradov naznanjam, da imam letošnjo jesen in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer: šipon, laški rizling, silvanec, žlahtnino belo in rudečo in muškato. Trte so dobro zavaščene in dobro vkoreninjene in od toče nepoškodovane. Cena je 100 kom. I. vrste 12 kron, ako se odzamejo v jeseni. Naročila za te trte sprejemam do konca novembra t. l.

Oglasiti se je pri **Francu Muršiču,** posestniku in trinarju v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptujju. 869

Natečajni razpis.

Pri c. kr. kmetijski družbi za Štajersko v Gradcu je razpisano novo ustanovljeno mesto

drugega tajnika

za oskrbovanje konceptnih del, ki so v delokrogu tajništva, s 1. januarjem 1910. Prejemki in pokojnina so isti kakor c. kr. državnih uradnikov 9. čin. razreda in sicer znaša plača K 2800.—, aktivitetna določila K 960.— in pravica na 4 trienije po 200 kron, pri službenih potovanjih dnevna dijeta 10 kron, pristojbina od kilometra 54 vinarjev, železniška vožnja II. razreda s pri- in odvoznimi pristojbinami na koldvor po državnopotovalnem normalu. Stalno nameščen postane po enoletnem zadovoljivem službovanju.

Za to mesto se zahteva znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, redno dovršene študije in izpiti na c. kr. visoki šoli za poljedelstvo, učni izpit za poljedeljske šole oz. obveznost, da prinese to dokazilo tekom prvega leta, kakor tudi večletna praksa v poljedelstvu.

Prošnje se morajo vložiti do

najkasneje 30. novembra

pri osrednjem odboru c. kr. kmetijske družbe v Gradcu.

Predsednik:
Attems m. p.

875

Generalni tajnik:
Javan m. p.

Takoj se prodaja

Zelo dobro idoča gostilna

z lepim poslopjem, 4 velikimi in eno malo sobo, ledenico, gospodarskim poslopjem in vso gostilniško opravo ter 4 orale travnika in njive pri veliki farni cerkvi ob okr. cesti brez konkurence se zavoljo starosti takoj za 22.000 K prodaja.

Ena gostilna s trgovino in kovačijo

na zelo dobrem prostoru v veliki vasi, kjer se nahaja tudi šola, ob okr. cesti, se zavoljo preselitve takoj z vsem za 10.000 K prodaja.

Prav veliko posestvo

z lepim zidanim z opeko kritim poslopjem, 32 oralov zemlje, obstoječe iz velikega sadonosnika, njive, travnika, gozda ter vse gospodarske oprave, s 6 glav goveje živine, 9 svinj, 3 vozov, 2 pluga, brane, 15 velikih sodov, seno, slame itd. v Razvanju pri Zgornji Hoči se takoj zavoljo preselitve prodaja za 24.000 K.

Lepo posestvo

ob okrajni cesti ½ ure od Rač v veliki vasi, kjer se tudi šola nahaja, obstoječe iz novozidanega 5 let starega poslopja, z opeko krito, 4 njive, 4 travnike, lep vrt in sadonosnik se takoj za 17.000 K prodaja.

Tudi 2 mlina in 2 žašl

imam na prodaj.

Vse natančnejše o zgornjih posestvih pove

Franc Petelinc, „Rotenhof“ Zgor.

Polskava pri Pragerskem. 886

Nagrobne vence in **trakove** v veliki izbiri =

priporoča

797

J. N. Peteršič v Ptujju.

Razpošiljanje tudi po pošti po predpisu barve in približne cene.

Prva štajerska

trsničarska zadruga

pošta (Juršinci pri Ptujju)

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah.

Letos so znižane cene.

Ceniki so brezplačno na razpolago. 887